AKBABA

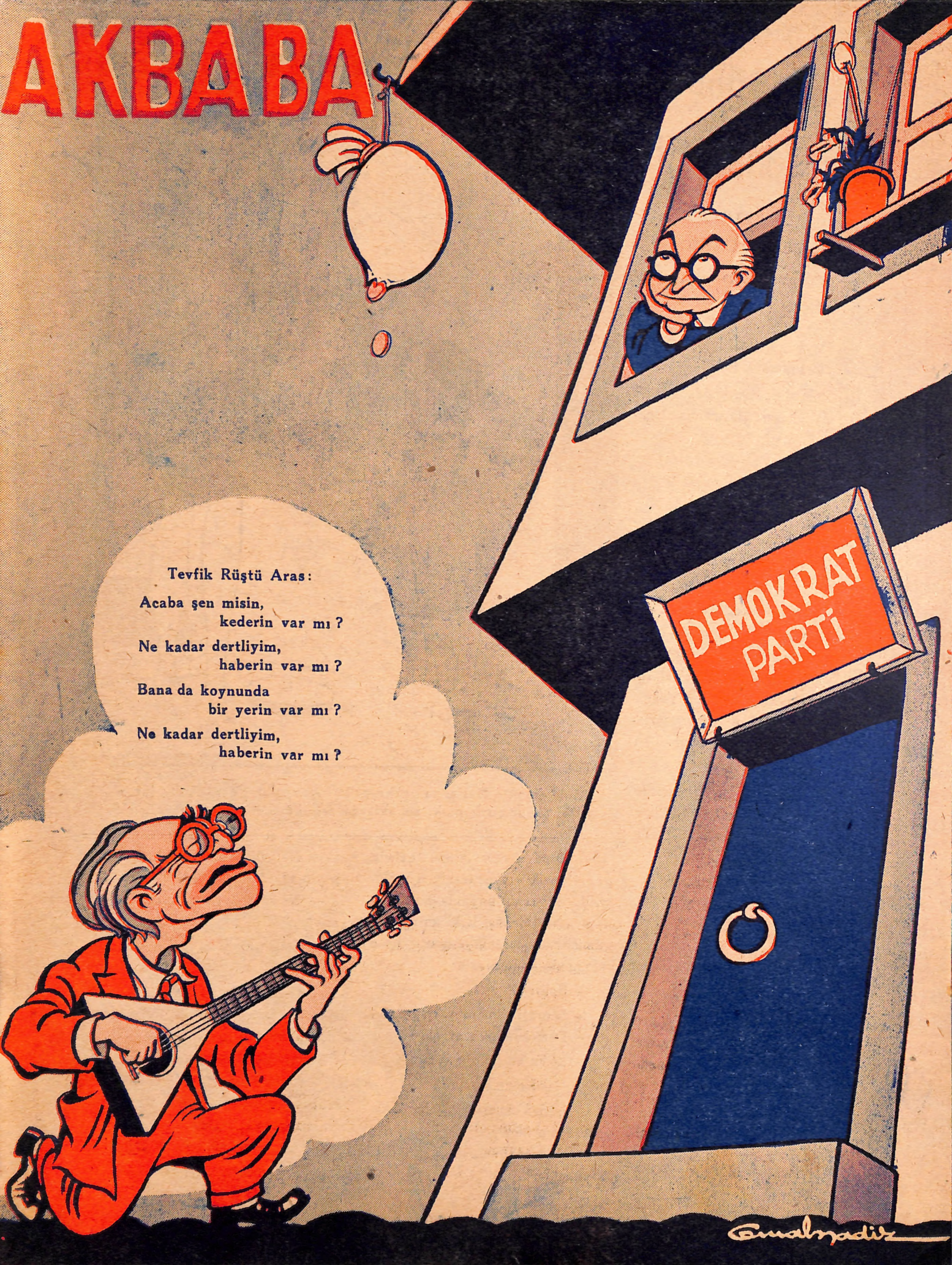
Tevfik Rüştü Aras:
Acaba şen misin,
kederin var mı?
Ne kadar dertliyim,
haberin var mı?
Bana da koynunda
bir yerin var mı?
Ne kadar dertliyim,
haberin var mı?
DEMOKRAT
PARTİ

Hafta Söhbeti

Ah Yanağım!

Yazan:

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Ah yanağım!.. Ah yanağım!

— Geçmiş olsun. Dişin mi ağrıyor?

— Hayır... Tokat!

— Ne tokadı?

— Romada... Operada... Büyük Elçi Bay Cemal Hüsnü'nün locasında...

— E, ne olmuş?

— Tenor...

— Tenor mu?..

— Evet, tenor.. Karısına bir tokat atmış!.. Ah yanağım... Ah yanağım!

— Canım dur, acele etme...

— Nasıl?.. Acele etmeyim mi?.. Yoksa senin yanağın sızlamıyor mu?.. Yoksa şu geçen yolcuların yanağı sızlamıyor mu?.. Yoksa yirmi milyon Türkün yanağı sızlamıyor mu?.. Ah yanağım!.. Ah yanağım!..

Romada şaklayan tokadın acısile gözleri çakmak çakmak, yanakları pençe pençe, oğunuyordu. Teselli ettim:

— Hakkın var.. Yalnız...

— Yalnız?.. Yalnız ne?..

— Cema! Hüsnü hasta imiş!

— Tokattan mı?

— Hayır.. Yılancıktan!

— Peki, Tenorun karısı?

— Değilmiş... Üç sene evvel ayrılmışlar... Kadın bizim sefarette memur.. Babası da otuz senedir tercüman!

— Ya loca?

— Onun da aslı yokmuş.. Koltuk!

— Tokat?..

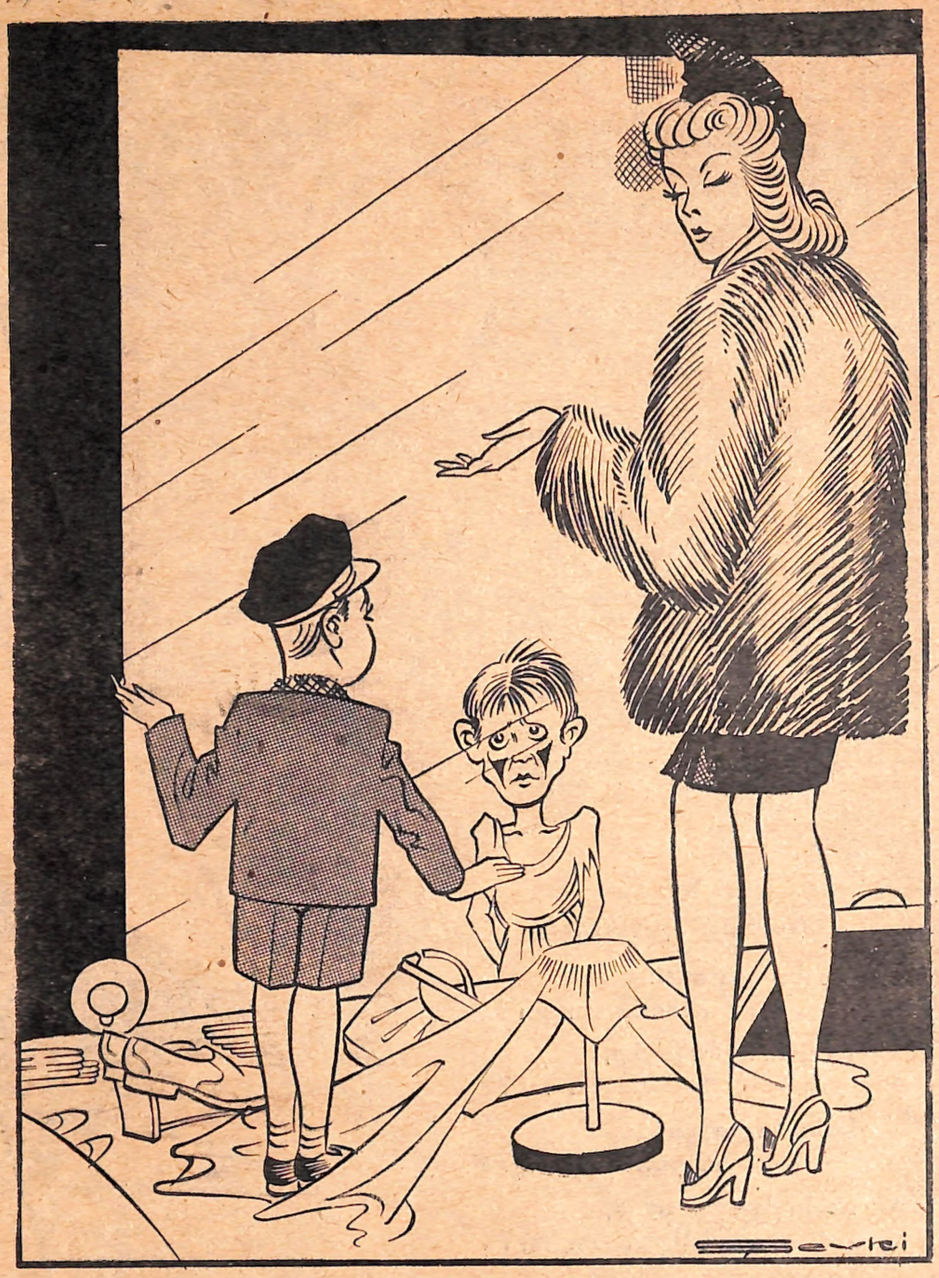

Manken — Halimize şükredelim yavrum. Eğer canlı insan olsaydık, şimdi çırılçıplak, sokaklarda soğuktan titriyecektik böyle!

— O da öyle.. Adam gelmiş, gayet nazik, gayet terbiyeli: «Müsaade ederseniz bayanla biraz konuşacağım» demiş. Eski karı koca gitmişler, Operanın sigara içme salonunda konuşmuşlar!

— Sonra?..

— Sonra, kadın dönmüş, gelmiş!

— Demek tokadı atanlar...

— Bizim kalemlerimiz!

— Nasıl olur canım?..

— Neden olmasın?.. Demokrasi var.. Basın hürriyeti var!..

— Ah yanağım... Ah yanağım!.. Ah yanağım!..

— Ne oluyorsun yahu?.. Hâlâ mı yanağın?

— Ne sandın ya?.. Elbet hâlâ yanağım!

— Sana aslı yok, yalan demedim mi?

— Olsun... Benim, senin, onun, hepimizin suratına inecek tokat bir kalemin ucunda olduktan sonra!..

Tuhaf değil mi? O, bu son cümleyi söyler söylemez benim de suratım kızarmağa, benim de yüzüm sızlamağa başladı...

— Ah yanağım!.. Ah yanağım!

Yusuf Ziya ORTAÇ

AKBABA

Yıl: 23 Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Yusuf Ziya Ortaç Sayı: 95

DİLENCİ

Yazan:
ORHAN SEYFİ ORHON

Hasta olmadığı zaman (çünkü ayaklarında müzmin yaralar vardır) tabanlarına sarılmış paçavraları sürüyerek sokaklarımızda gezdiğini görürdüm. Elindeki tefi hiç bırakmaz. Çalmıyorsa koltuğuna sıkıştırmıştır. Uzun ve bir tarafı şiş çenesi, hemen kaşlarının üstünden başlayan saçları, kenarları aşağı sarkık, yarı meflûç göz kapakları, az düşündüğünü, az duyduğunu, hattâ az ıstırap çektiğini anlatırdı. Güçlükle apartımanların katlarına bakar, kendine göre bir seçim yaptıktan sonra bunlardan birinin önünde tefini çalmaya, oynamaya, başlardı.

Parmakları gelişi güzel bu deriyi öttürmeğe çabalarken ayaklarını görmeliydiniz; o her zaman yaralı ayaklarını! topuklarını sağa sola fırlatarak, taştan taşa sıçrayarak, tabanlarındaki bezleri savurarak bir dans kasırgası içinde debelenirdi. Belki de düşmemek için biraz öne eğilir, tefini avuçlarıyle sım sıkı tutar, bir kazaya uğramasın diye sakındığını hissettirirdi. Şarkısını öğrenemedim:

Trilâm, trilâm! Trilâm, trilâm!

tarzında bir şeydi. Birkaç dakika süren bu oyunla sokağın düşünen sessizliğini bozardı; giyecek, yiyecek, yakacak parasını düşünen sessizliğini!

Çocuklarla kadınlar pencerelerden ona bakarlar, bazan

(Sonu 4üncü sayfada)

Birleşmiş Milletler Konferansında:

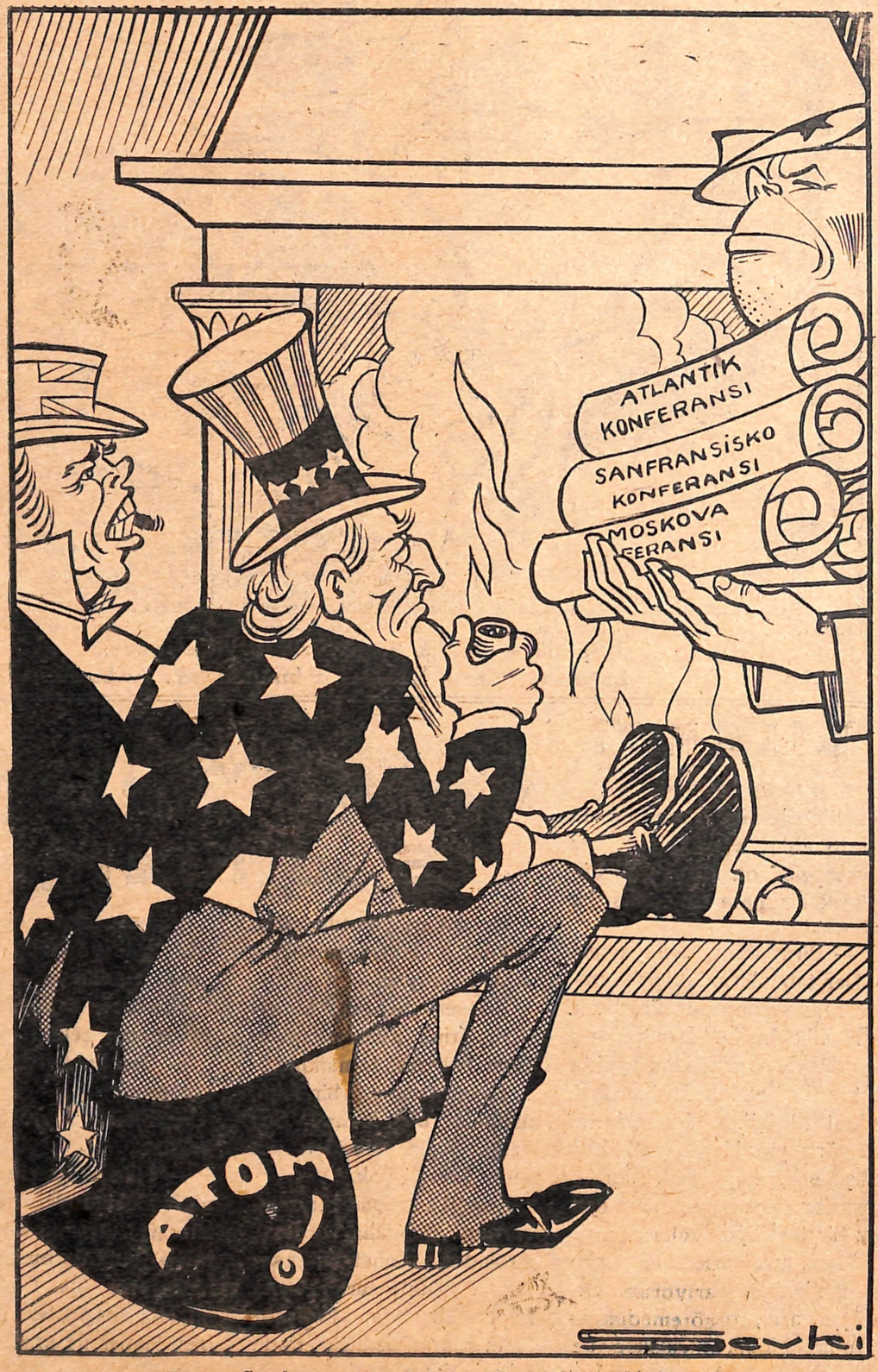

Rus — Şunları yakıverin de soğukluk kalmasın!

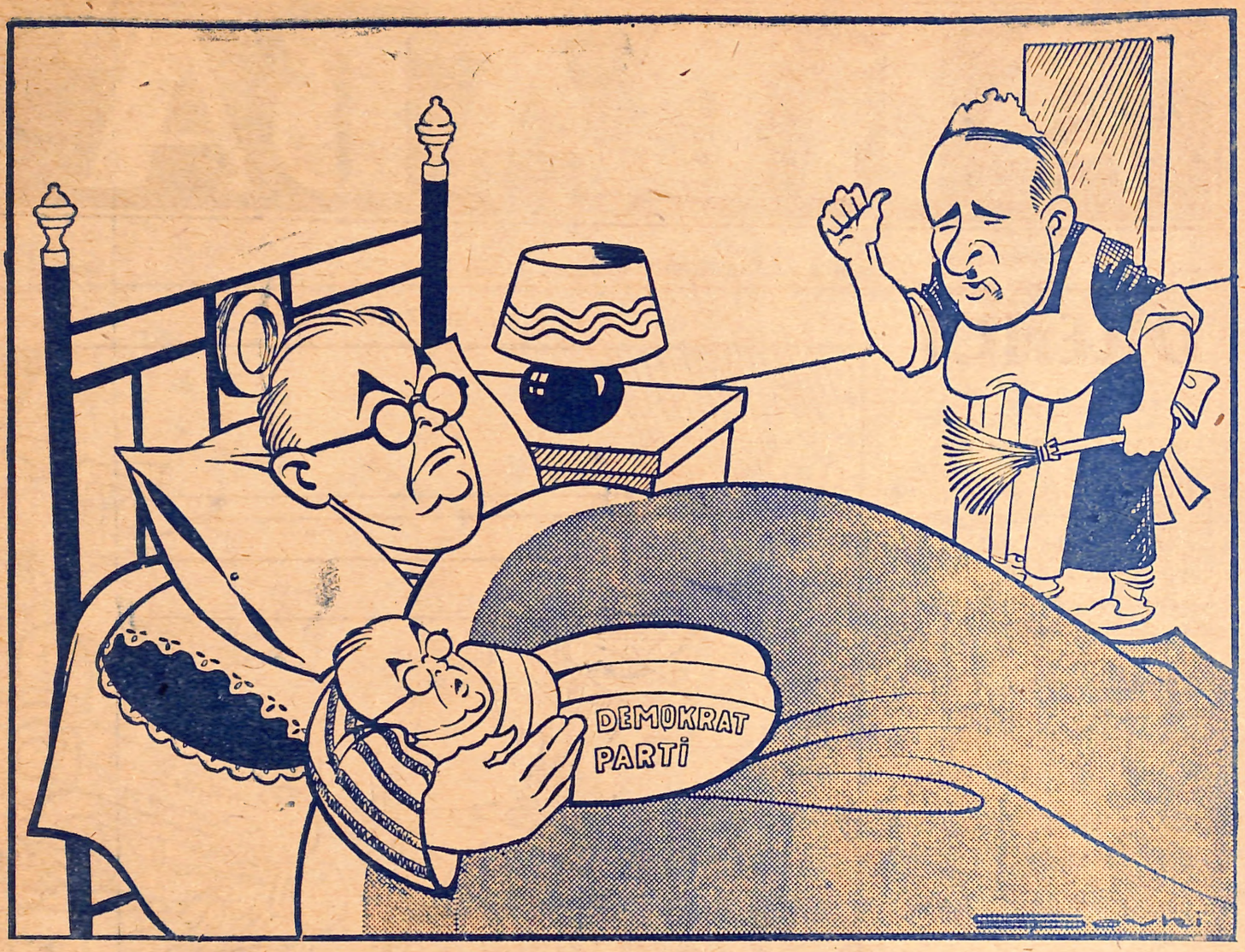

Köprülü — Tevfik Rüştü Aras geldi efendim...
Loğusa — Aman bizi yalnız bırakmayın.. Al basmasın!

DİLENCİ

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

gülerlerdi bile. Yere bir iki kuruş atılır, eğer düşen beş kuruş gibi, on kuruş gibi büyücek bir para ise haksızlık etmez:

— Biraz daha oynayayım!

Der, tabanlarındaki paçavraları savuran dansını tekrarlardı.

Henüz sulha kavuşmamış bir dünyada, ordusunu ayakta tutan bir memleketin bin türlü sıkıntıları içinde bu kadarını az görmeyin. Hep kaygılı, hep düşünceli, hep asık suratlı insanlar geçen yollarımız için bu bir teselliydi.

Şimdi onu arıyorum, uzun zamandanberi göremedim. Ölmüşse yazık, çok yazık! Sokaklarımız biricik neşesini de kaybetti!

Orhan Seyfi ORHON

ZUBNADA PEŞREV

Ses Fiziği

Gacırtılar, gıcırtılar, zımbırtılar... Her odadan akort sesleri geliyor.

Konservatuvarın dik merdivenlerini, ayaklarımın ucuna basarak tırmandım.

Tavan arasında bir kapı, üstünde bir levha: Ses fiziği. Ama, içeriden ses sada geldiği yok.

Kapıyı vurdum. Bir daha vurdum. Bir daha vurdum.. Araladım. Tuhaf bir manzara: Dört tarafı ayna kaplı bir oda. Profesör Salih Murat Uzdilek elinde tebeşir, kara tahta başında kendi kendine konuşuyor.

Yanına sokuluncaya kadar beni görmedi. O derece kendinden geçmişti. Farkedince, hayretle uzun bir «oooo» çekti:

— Sen buralarda ne geziyorsun?

— Sizinle görüşmeğe geldim..

— Hangi gazete namına?. Cumhuriyetse elli lira isterim, Akşamsa kırk, Vatansa otuz üç buçuk, Taninse otuz, Son Posta yirmi, Hür Ses on, Son Telgraf beş, Haber üç lira...

— Peki, ya Vakit namına geliyorsam?

Salih Murat çenesini kaşıdı, zeki mavi gözlerini bana dikti:

— İnanmam ama, o takdirde beş lira vereyim! dedi.

Akbabadan geldiğimi söyleyince güldü:

— Zaten ben de olmasam mizah mecmuaları ne yapacak, nereden mevzu bulacak bilmem! Anlat bakalım, derdin ne, atom mu? Elektron mu? Radyo mu?. Yoksa konser davetiyesi mi istiyorsun?

— Hiçbiri değil üstadım..

— Peki, öyleyse beni görmeğe niçin geldin?

— Sizin yeni dersiniz hakkında biraz malûmat rica edecektim...

— Hangi dersmiş bu? Teknik Üniversitedeki elektromanyetik dersler mi?

— Hayır. Şimdi, şu binada verdiğiniz ses fiziği dersleri.

— Ben burada ders vermiyorum ki..

— Ya nerede veriyorsunuz?

— Hiç... Ben burada ekzersiz yapıyorum.. Kendim anlatıyorum, yine kendim dinliyorum..

— Talebeniz yok mu?

— Var, Baksana..

Aynaları gösterdi, hepsinde kendi hayalleri vardı.

— Ben kendi kendimin talebesiyim ve hocasıyım..

— Peki, siz burada kendi kendinize ne öğretiyorsunuz?.

— Ses fiziği!

— Ya.. Demek ses fiziği de olurmuş?

— Ne diyorsun yahu.. Fiziği de olur, metafiziği de..

— İzah buyurur musunuz biraz?

—Anlıyana sivrisinek saz. Meselâ ben bu cümleyi söylerken titremiyor musun?

— Yooo..

— Titrersin ama, farkında değilsindir. Kulak zarın dalgacıkların çarpmasiyle patlıyacak gibi gerilir..

— Ne biliyorsunuz bunu üstat?

— Bunu bilmiyecek ne var? Ağzımdan çıkan ses değil, havadır..

— Estağfurullah.. Biz sizin ağzınızdan ilim çıkar sanırdık..

— Yine öyledir, ama, ben sesin maddesini anlatmak istiyorum sana..

— Zahmet oluyor efendim.

— Zarar yok. Ha işte, hava dalgalarının bu hareketinden, kulağı tembih etmesinden filân bahseden bilgi, sesin fiziğidir. İnsanlık yaratıldı yaratılalı hasıl olan seslerin boşlukta kaybolmadığı ve günün birinde her birinin yeniden, hattâ ne zaman boşluğa atıldığı da kaydedilerek tesbit olunacağını ileri sürüyorlar. İşte bu da sesin metafiziğidir.

— Peki, talebeleriniz bu yüksek hakikati idrak edebiliyorlar mı?

— Edecekler inşallah, edecekler... Ben şimdi onları evvelâ Fen Fakültesine gönderiyorum; matematik okusunlar diye. Ondan sonra Teknik Üniversiteye göndereceğim : Elektromanyetik okusunlar diye. Ondan sonra Biyoloji Enstitüsüne gidip raviyasyonları inceliyecekler. Ondan sonra Edebiyat Fakültesine gidip felsefe tahsil edecekler..

Üstat durdu. Yüzüme baktı. Hayretim hoşuna gitmiş olacak ki güldü :

— Sonra da, ömürleri ve ömrümüz vefa ederse buraya hazırlıklı olarak gelecekler de kendilerine alaturka musikinin sesleri hakkında fizik bilgisi vereceğiz.

Gülmeğe başladım. O da güldü :

— Kâfi, dedi, peşin bilgiyi gördün, gülersin değil mi?

Ve ilâve etti :

— Halbuki, bu kadar uğraşacakları da, bir sene vapurda, trende benimle yol arkadaşlığı etseler, vapurlardaki, trenlerdeki bedava konferanlarımı dinleseler hem atom hakkında, hem alaturka musikinin alafrangaya üstünlüğü hakkında, hem de bu ses fiziği meselesinde allâmei kül olurlar. İşte Kâzım Nami, Fahrettin Kerim; işte İbrahim Kalkavan, Demirci İlhami, Yağcı Zeki... Hepsi bizim, hamlei tedristen geçtikten sonra seslerinin akordunu buldular...

Üstada verdikleri değerli malûmattan dolayı teşekkür ettim ve kendisini aynalariyle başbaşa bırakarak dik merdivenlere atıldım.

Görünmiyen Adam

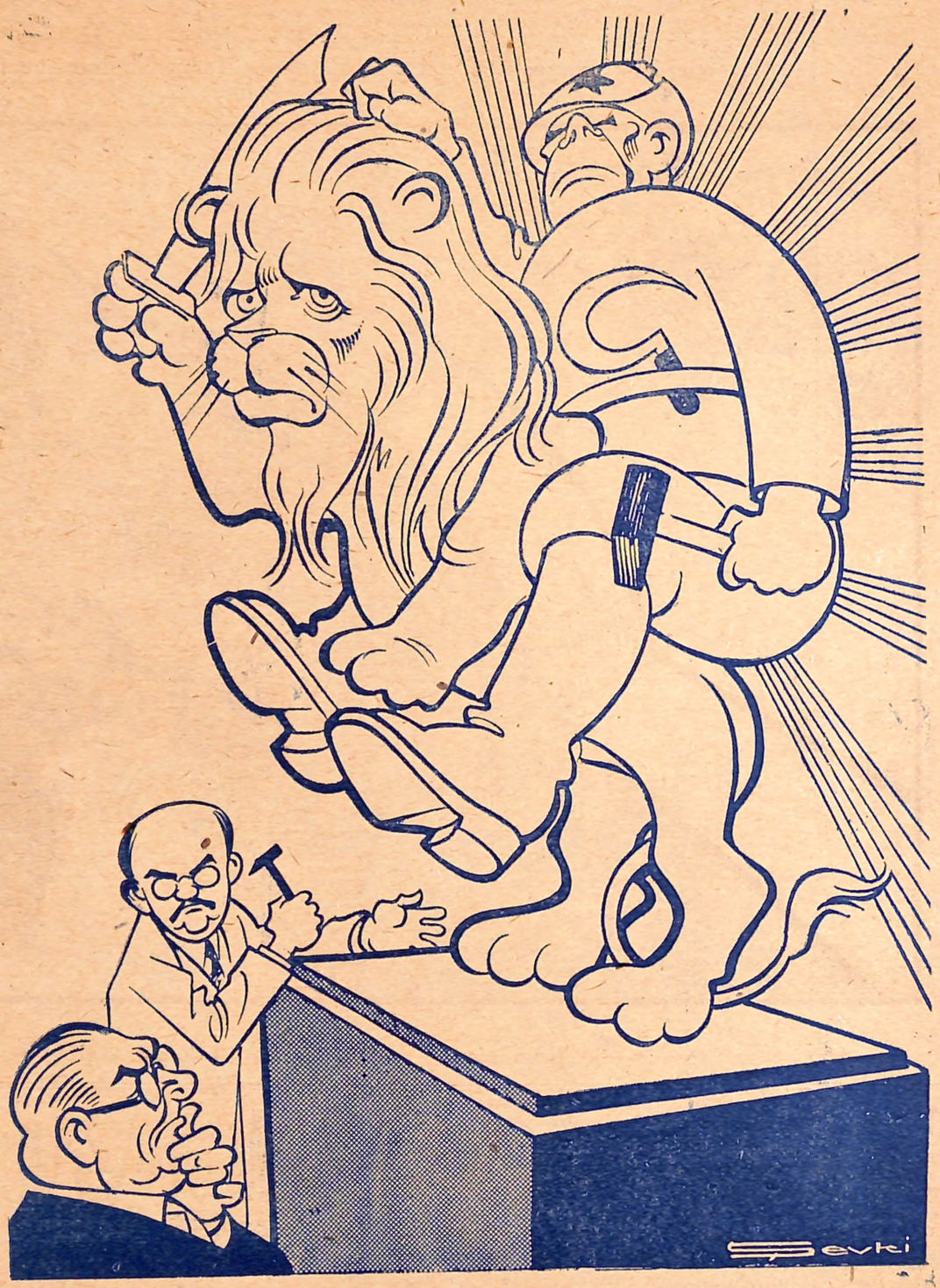

Bevin — Yeni eseriniz değil mi üstat ?.. Fevkalâde !.. İsmi nedir ?
Molotof — Demokrasinin zaferi !

Gazetelerden : Bu sene hacı olmak bahanesile Kudüse binlerce komünist gidiyor !

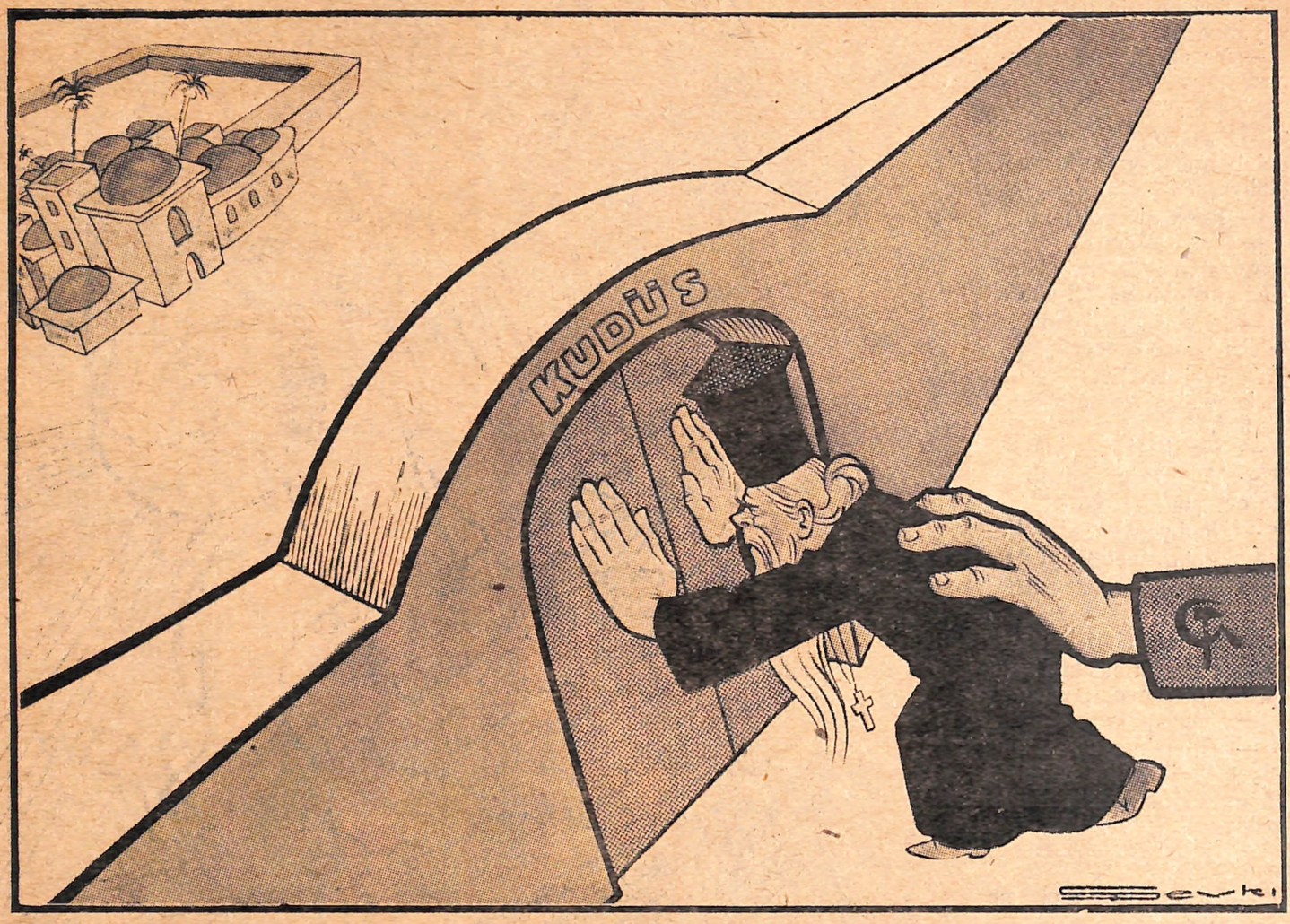

Komünizm — Haydi sen de, bu kapıdan gir!

Piyasada telâş

İthalât mallarının çokça gelmeye başlaması, piyasada telâş uyandırmıştır. Az malın ne zengin bir altın kuyusu olduğunu tecrübe eden bazı ithalâtçıların malları getiren vapur tayfalariyle uyuşarak ambarları gizlice doldirip bunları denize dökmeğe teşebbüs ettikleri şayiası çıkmıştır. Ne düşündüğünü sorduğumuz Birlikler Umumî Kâtibi Mümtaz Rek bu haberi yalanlıyak demiştir ki :

«— İthalâtçılarımızın böyle bir çareye baş vuracaklarını hiç zennetmiyorum. Çünkü İstanbulda öyle ardiyeler vardır ki bunlar denizin dibi kadar meçhuldür. Çoğunda hâlâ 25 kuruş devrinden kalma şeker ve Japon dampinginden hâtıra ampuller saklıdır. Haritada ve şehir pilânında yeri yurdu belli olmayan böyle gizli yerler dururken, sayın tüccarlarımız, denizin dibi gibi dalgıçların inebileceği yerlerde mal saklayacak kadar saf olamazlar. Böyle iyi niyet sahipleri ancak siz müstehlikler arasından çıkabilir.»

Umumî Kâtip cevabını, bütün limandan duyulan bir kahkaha ile bitirmiştir.

ÇARŞI_PAZAR

Semt pazarları

İstanbul belediyesi, halkın semt pazarlarına gösterdiği büyük rağbet karşısında bir de meslekî alış veriş pazarları kurmaya karar vermiştir. İktısat Müdürlüğünün hazırladığı bir projeye göre, Kartalda pırasa, Yedikulede marul, Mecidiyeköyünde dut, Kayışdağında su, Şilede kömür, Beyoğlunda da aşk ve sevda pazarları kurulacaktır. Bu meslekî pazarlarda kontrol daha kolay olacağından sayın halkın aldanmak ihtimali de asgari hadde inecektir.

İstanbulda bir cahil

Dün, Yerli Mallar Pazarının önünde, bir taşralının cehaleti yüzünden garip bir hâdise olmuştur. Vaka şöyledir : Taşralı bir vatandaş, Yerli Mallar Pazarının vitrinlerindeki, İngiliz, Amerikan, Macar mallarını hayranlıkla seyrederken, yanına yaklaşan genç bir kadın «Fiş var mı?» diye sormuştur.

Fiş'in ne olduğunu pek anlamıyan bu yeni zamanlar cahili, kelimeyi baş harfinin eksiği ile "İş„ zannetmiş.. Genç bir kadının yavaş sesle acele acele teklif ettiği «İş» ne olabilir?

Taşralının ahlâk damarları kabarmış, bir yandan lâ havle çekerken, bir yandan da bağırmaya başlamış :

" — Hanım .. Sen utanmıyon mu? Güpegündüz elâlemin içinde nasıl iş yapalım?..

Etraftan üşüşenler, meseleyi adamcağıza güç belâ anlatabilmişler ve fiş ticareti gibi harb piyasasının en basit kaidesini bilmeyen bu cahili alaya almışlar... Bu hâdiseden sonra karaborsacıların istasyon ve limanlara Fiş alım satımı tarifeleri asacakları ve şehre yeni gelenlerin böyle gülünç vaziyete düşmelerine meydan vermiyecekleri haber alınmıştır. *Yeni Kurt*

Ticaret lûgati

— 3 —

Bağ — Üzüm denilen ve suyundan rakı - şarap adları altında hem zararından bahsedip hem de çokça satılması için her çareye baş vurulan bir çeşit içecek istihsal edilen millî mahsulümüzün yetiştiği yerdir. Üzümünü ye de bağını sorma gibi sükût tavsiye edilen ata sözü halinde kullanılır ve harb yılları içindeki ticarî kazançları ifade eder.

(Devam ediyor)

CEVAP

Adanada çıkan Kel Oğlan da şöyle bir yazı okuduk:

"İftiradır. Hiç kumser muavini 3000 papel tırtıklar mı?„ Bunu okuduktan sonra, gayri ihtiyari cevap verdik: hakkın var imanım!

Deve güreşleri

Ankaradan bildiriliyor: Ege bölgesinden gelen develer güreştirilmiştir. Öğrendiğimize göre, gelecek sefere bu güreş İstanbuldan gidenler arasında yapılacak ve Etem İzzet Benice ile şimdi Ankaralı olan İsmail Hakkı Baltacı oğlu güreştirilecektir.

Mahkûm

İzmirde çıkan Anadolu gazetesi bir roman tefrika ediyor: Bir kürek mahkûmu! Okumak henüz kısmet olmadı ama, ne olduğunu tahmin etmek mümkün: her halde ya bir muharririn hayatını anlatıyor, yahut... (haydi biz söylemeyelim de siz anlayıverin artık!)

Saha

Kırşehirde çıkan Kırşehir gazetesinde okuduğumuz doğruysa boş sahalara parklar yapılmış ve Ankara fidanlıklarından getirtilen ağaçlar dikilmiş.

Şimdi mesele anlaşılıyor. Bizde bir yerin yeşil sahalara sahibolabilmesi için ya Kırşehirdeki gibi şehrin adında, yahut Lûtfi Kırdardaki gibi Valisinin adında "Kır» kelimesi bulunmalı!

Ne olurdu?

Kıbrısın Lefkoşe kasabasında çıkan Dünya refikımızda Nazif Süleyman, Dünyayı kadınlar idare etmiş olsaydı!„ diye bir yazı neşrediyor. Hangi dünyayı? Nazif Süleyman'ın dünyası mı? Yoksa dünya gazetesi mi? Eğer üzerinde yaşadığımız dünyayı kadınların idare etmesi bahis mevzuu ise muharrir boşuna telâş etmesin! Yoksa, hakikaten erkekler mi idare etmekte sanıyor?

Taşralı

Birleşmiş milletler — Hayır, bu problemin esası yanlış.. Ne hesapla halledilir, ne de cebirle!

BİRİNCİLİK

Hani bir karikatür vardır. Babası oğluna sorar:

— Yarışta muvaffak oldun mu?

— Evet, ikinci geldim..

— Kaç kişi koştunuz?

— İki kişi!

İstanbul da, geçen ay hakkında neşredilen yurt sağlık istatistiğine göre birinci geliyor. Sağlık bahsinde değil tabiî, tifüsta...

Bu hususta geri kaldığını memnuniyetle gördüğümüz bir de üçüncülüğü var: o da tifoda! Fena başarı değil değil mi?

HİTLERİN OĞLU

Harıl harıl arıyorlar, Eva Braun'ın on iki yaşında bir çocukla resmini bulmuşlar. Bu çocuk Hitler'in oğlu imiş. United Press muhabiri bu hususta fikrini soran muharririmize:

— Bence on iki yaşında bir çocuk aramanın mânası yok, demiştir, şayet Hitler'in bir oğlu olsaydı şimdiye kadar çoktan meydana çıkardı..

— Nasıl?

— Ya nutuk vererek, yahut parti kurarak! Malûm ya, Elveledü sırrı ebîh!

ZAMANE AŞKI

Yeni çıkan kitaplar arasında bir tanesi pek hoş: Aşk tekmesi.. Bu kitabı tercüme eden zat, bir nüsha da Hüseyin Cahit Yalçına götürmüştü. Yalçın sordu:

— Otuz sene evvel bu kitabı tercüme etseydiniz adını yine böyle mi koyardınız?

— Hayır. Meselâ Mavi buse tarzında birşey koyardım..

— Peki şimdi tekmeyi ne diye tercih ediyorsunuz?

— Ne yapalım üstat? Yirminci asırda sevişmeyle tepişme arasında pek fark kalmadı da ondan!

— Her gün bir erkek bir kadını bıçaklıyor..
— Ne çıkar?,. Her gün binlerce kadın da binlerce erkeği kazıklıyor !

Heyet

Londraya bir Türk heyeti hareket etti. Heyete Basın ve Yayın Umum Müdürü Nedim Veysel İlkin Başkanlık ediyordu. Hava meydanında muharririmizin bir sualine Heyet Başkanı şu cevabı vermiştir:

— Londraya bir basın heyeti göndermekten maksat siyasî değildir. Sadece elde edilecek haberleri Anadolu Ajansının diline düşürüp tercümeye muhtaç bir hale gelmeden gazetelere bildirmek içindir !

Meyva

Çörçil son nutkunda zaferden elde edilen meyvaların elden gittiğini söyledi. Nutku dinleyenlerden biri sordu:

— Sizce bu hal tabiî midir?

Çörçil cevap verdi:

— Elbette.. Sulh perisi kadın kılığında tasavvur edildiği müddetçe !

TIRPAN

Siyasî Gazel

Nağmesine takılıp milletler bir kavalın,
Peşinden gidiyorlar «üç sesli» bir mavalın!

Sütlüye karışmadan, sadece «Etli» ile
Bir şeyler pişiriyor Bay Cavad Açıkalın!

Koşuyor Londraya: Fes, Akel, Papak, Külâh,
Mevsimi yaklaşıyor siyasal karnavalın!

Şu Mumtaz Faik bile uçtu İngiltereye,
Kim anacak ismini benim gibi avalın!

Orhan Veli Kanık'ın doğar doğmaz (Garip)i,
Yeni şiir koydular ismini martavalın!

Ey Dehrî! Hatırını kırmadan bir satır yaz:
Ya üstteki bıyığın, ya altaki sakalın!

Dehrî-i Zaman

Tarihî gün

İstanbul 1946 ya girerken hakikaten tarihî bir gün yaşadı. Delilini ertesi günkü gazetelerden, hiçbir tefsire lüzum görmeden aynen kopya ediyoruz:

«Son yirmi dört saatte, şehrimizde resmî kayıtlara geçen bir zabıta vakası olmamıştır. Yılbaşı, bütün eğlence yerlerinde en ufak bir vaka olmadan neşe içinde geçmiştir»

Olağanüstü

Harb vaziyetinin sona ermesi dolayısiyle vaktiyle alınmış olan bazı olağanüstü tedbirlerin lâğvedildiği haber verilmektedir.

Ancak; ofisler, ihtikârla mücadele, murakabe teşkilâtı gibi tedbirlerin asla kaldırılmıyacağı anlaşılmaktadır, Zira vurgun ve ihtikârın artık olağanüstünlüğü kalmamış, hepsi olağan hale gelmişlerdir.

— Sen de pek aksisin.. Ne istese hayır diyormuşsun!
— Nasıl evet diyeyim ?.. Bana karşı Rus siyaseti kullanıyor!

Kumarda kaybeden

Kardeşim Celâl,

O akşam kulüpten ne halde çıktığımı biliyorsun. Vücudum yorgun, zihnim perişan, cüzdanım tamtakır denecek kadar boştu. Peşin aldığım maaşımın dörtte üçünü bir iki saat içinde kaybetmiştim. Cebimde ancak yetmiş iki buçuk lira kalmıştı. Bunun bir kısmı ile Ankaraya dönüş biletimi alacak, gerisi ile de orada bir ay tabiî geçinemiyecek, ötekine berikine borçlanmak zorunda kalacaktım. Yatağa girerken kendi kendimi teselliye çalışıyordum :

— Adam sen de.. Ne olur, üçüncü mevkide seyahat ederim.. Aradaki otuz lira fark yüzünden hiç olmazsa az borçlanırım..

Üçüncü mevki bilet alacağıma göre Haydarpaşaya erken geçip trende yer bulmam lâzımdı.

On birde kemiklerim sızlıyarak, başım dönerek güç belâ kalktım. 12,35 vapuruna yetişebildim.

Mermer merdivenleri çıkıp gişeye yaklaştığım vakit benden daha erken davranmış olan açıkgözlerin kapılara kadar kuyruk uzattıklarını gördüm. Sıraya girmeğe çalışırken önümdeki genç kız dikkatimi çekti. İnce, zarif, çıtıpıtı bir şey.. Şirin yüzlü, minimini burunlu, koyu gri gözlü.. Kumral saçlarını ekose bir kapüşon yarımyamalak örtüyordu. Elinde küçük bir bavul vardı. İçimden şöyle düşündüm :

— Allahım, ne olur, kumarda kaybettim, bari bana aşkta kazandır.. Şu yavrucakla bir kompartımana düşeyim de kederimi, üzüntümü unutayım!.

Bende o talih ne gezer?. Meğer yalnız değilmiş. Biraz ötedeki köşede bekliyen yaşlı bir kadına işaret edip duruyor. Annesi mi, teyzesi mi, halası mı bilmem. Siyahlar giymiş, şişman, ablak yüzlü, kokoroz şapkalı anaç bir hanım.

İlerledik, ilerledik, nihayet küçük pencerenin önüne ulaştık. Çıtıpıtı kızcağız bir ellilik kâğıt uzatıp :

— Ankaraya birinci mevki bir bilet verir misiniz?

Demez mi? Sevincimden bayılmak üzere iken teessürümden ayıldım. Çünkü tek bilet alması yalnız olacağına delâletti. Fakat birinci istemesi benim de aynı mevki için bilet almamı icabettiriyordu.

— Allah kerim !

Diyerek bir birinci mevki bilet te ben aldım. Şişman yaşlı ile ince zarif gencin peşinde bir gölge gibi yürümeğe koyuldum. Uzun katarın ortalarına doğru bir vagon seçtiler. Bereket versin, büsbütün boş bir kompartiman bulamadılar. Beyaz saçlı, göz-

Gazetelerden: Şirketi Hayriye emeklilerinin derdi bitmiyor!

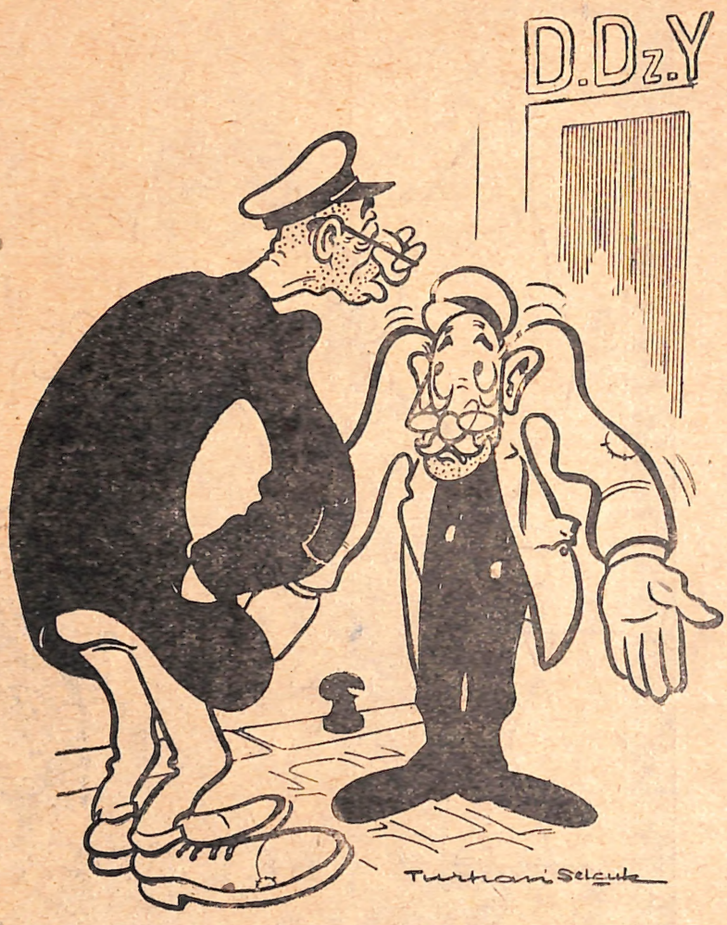

— Sana ne verdiler ?..
— Hiç... Yol verdiler!

Rus emperyalizmi karşısında :

— Şark diye inmeğe hazırlanıyoruz!

lüklü ihtiyar bir zatın yerleşmek üzere olduğu bir bölmeye girdiler, ben de arkalarından..

Tren iki buçukta kalkacağına göre önümüzde bir saatlik daha vakit vardı. Çantamdan Fransızca bir roman çıkarıp okur gibi görünmeğe başladım. Bu, bir kurnazlıktı. Kitabı siper ederek henüz hüviyetini bilmediğim sevgilimi tetkik ediyordum. Ben baktıkça o güzelleşiyor, şekerleşiyor, hiç durmadan cıvıl cıvıl konuşuyordu.

O bir saat, o kadar çabuk geçti ki katiyen farkında olmadım. Dışarıda telâşlı telâşlı koşuşmalar başlamasaydı, benimle beraber ötekiler de hareket zamanının yaklaştığını hissetmiyeceklerdi. Genç kız hızla yerinden fırladı, yaşlı kadının boynuna atıldı:

— Eh teyzeciğim, dedi, Allah sana selâmet versin, kendine dikkat et, açık pencere kenarında filân durup üşüyeyim deme.. Eniştemin ellerinden, çocukların gözlerinden öperim.

Onlar sarmaş dolaş birbirlerine yaşlı gözlerle veda ederlerken ben de ansızın felce uğramış gibi olduğum yerde apışıp kaldım.

Azizim, şu bendeki kör talihe bak! Kumarda varımı yoğumu kaybettim. Haydi onu sineye çektik.. Üstelik biraz göz oyalamak, gönül eğlendirmek, birkaç tatlı sözle keder dağıtmak, kim bilir, belki de devamlı bir münasebet kurmak hulyasiyle otuz şu kadar lira mevki farkı verdim. Karşımda kala kala bir pinponla bir cadaloz kaldı!

Şu atalar sözünün beş paralık kıymeti olduğuna artık inanır mısın?

Neymiş, neymiş?.. Kumarda kaybeden aşkta kazanırmış ha?..

Yalan!.. Vallahi, billâhi yalan! — Selçuk Küskün

A. Hidayet Reel

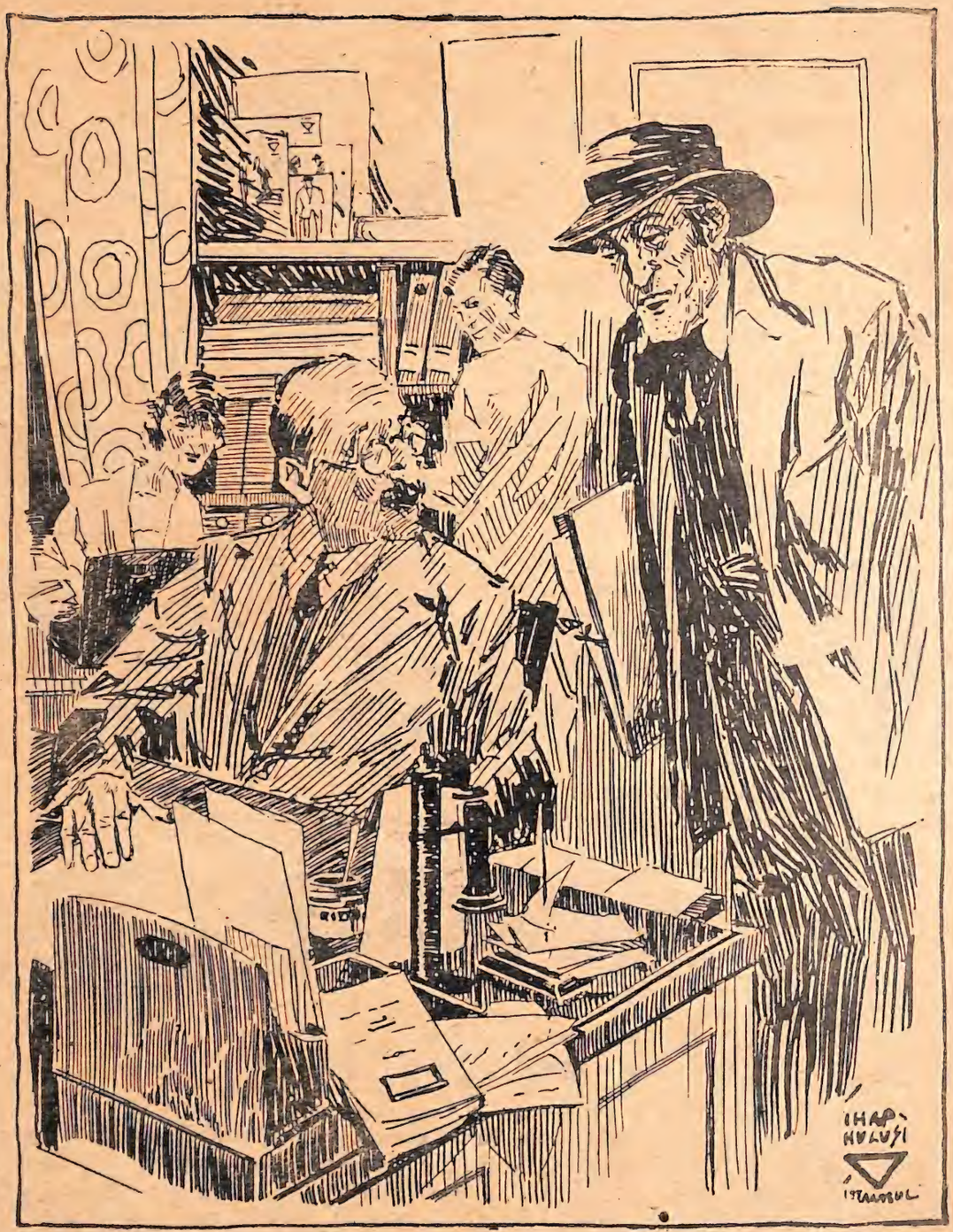

Ressam — Refikanız hanımefendinin portreleri bitti efendim... Fevkalâde beğendiler!

Zengin — Yaaa !!!.. Demek hiç benzemiyor!

HANGİ İDAREYE

Mersin'de çıkan „Akın„ refikimizde okunmuştur:

"Anamur muhabirimizden aldığımız bir yazıda, bir tüccara ait kerestelerin motorlara yüklenmesi için kaymakamın kaçakçılık kanunu tatbik etmek istediği, kanunsuz verilen emri dinlemek istemiyen liman reisini hapsettirdiği, ırmaktan geçen kerestelerden kanunsuz geçit resmi diye alınan beş bin liranın geri verilmesine dair Devlet Şûrasından çıkan kararın infaz edilmediği ve buna benzer daha bazı şeyler işlendiği bildirilmektedir. Bu şekilde işler ve muameleler keyfî idare faslına giriyor. Demokraside böyle fasıl var mıdır? Soruyoruz„

Cevap veriyoruz. Olay doğru ise keyfî idare faslına değil, örfî idare faslına girer ve tabii böyle bir fasıl da vardır.

BÜYÜK AŞK

Az genç, çok zengin birisi, arkadaşına, seviştiği kadını uzun uzun anlattıktan sonra:

— Velhasıl azizim, dedi, öyle sevişiyoruz ki, onu gördüğüm zaman heyecandan kulaklarımda gök gürültüleri duyar gibi oluyorum, gözlerimde şimşekler çakıyor..

— Sonra?..

— Sonra da, keseme yıldırım düşüyor!..

— Kürdan bulunmuyormuş...
— Elbet bulunmaz. Dişimizin kovuğunda bir şey kaldığı yok ki!

HIRSIZ!

Odanın kapısı, gıcırdamadan açıldı. Bir cep lâmbasının ışığı, geniş bir çizgi halinde etrafta dolaştı. Bir gardrop aydınlandı. Bir komodin göründü. Daha sonra bir karyola. Karyolada uyuyan adam gözlerini açmadı. Kapıdaki gürültü etmeden yürüdü. Komodine yaklaştı. Çekmeyi açtı. Eline bir altın saat geçmişti. Yüzü gülüyordu. Sonra gardroba yaklaştı. Kapısını açarken hafif bir gıcırtı oldu. Hemen cep lâmbasını söndürdü. Pencereden sızan ışık, karyolayı biraz aydınlatıyordu. Uyuyan adam, yana döndü. Dakikalar geçti. Lâmba tekrar yandı. Bir el, asılı duran ceketin iç cebine girdi. Biz cüzdan çıktı. Bu, içi epey dolu bir cüzdandı. Tam cebine sokarken, karyoladaki birdenbire doğruldu. Öteki, cep lâmbasını uyanana doğru tuttu. Diğer elinde de bir tabanca belirmişti. Karyoladaki bunu görmüyordu sanki. Uykuda yürüyenler gibi, ağır ağır kalktı. Elektriği yakmış, gardroba doğru gidiyordu. Elini sokup, tahta bir kutu çıkardı. Tabancalı adam, namluyu ona çevirmiş, bütün hareketlerini takibediyordu. Diğeri bir koltuğa oturdu:

— Ya buna dokunaydın?

Hırsız, tabancasını koltuktakinin şakağına yaklaştırmıştı:

— Benimle alay mı ediyorsun?

— Alay mı? Vaziyetimiz buna hiç de müsait değil! Görüyorsun!

— Ya bu halin?

— Seni ölümden kurtardım..

— Beni mi? Kendinden bahsediyorsun galiba?

— Evet, aynı tehlike benim için de var. Ama ben hayata kıymet verenlerden değilim. Bu kutuya dokunsaydın?

— Ne olurdu?

— Belki bir şey olmazdı. Fakat bir yere çarpman, yahut düşürmen ihtimali vardı...

— Kırılacak bir şey mi var içinde?.

— Hayır patlayacak bir şey.. Bunun ne olduğunu bilir misin?

— Nereden bileyim?.

— Bu kutu, benim on senelik çalışmamın neticesi. Şimdi bunu pencereden aşağı atıversem, ne olur biliyor musun?.

— Ne olur?

— Bütün mahalle, hattâ bütün şehir havaya uçar!.

Hırsızın, yanakları solmuş, dudakları ürpermeğe başlamıştı:

— Atom bombası mı yoksa?

— Onun gibi bir şey...

Hırsız, aşırdığı cüzdanla, altın saati çıkarmış, masanın üzerine bırakıyordu:

— Beni mazur görün. Bir hatadır oldu. Müsaade ederseniz gideyim?..

Ev sahibi sinsi sinsi gülüyordu:

— Bir daha böyle tehlikeli işlere girişme.

Elindeki kutuyu okşayarak ilâve etti:

— Küçük bir yanlışlık, büyük bir tehlikeyi sebepliyebilirdi. Haydi kirişi kır. Bir daha da gözüme görünme... Karışmam ha...

— Allah ömürler versin beyim... Allah sizden razı olsun beyim...

Hırsız çıkmıştı. Sokak kapısının açılıp kapandığı duyuldu. Sonra sessizlik.

Ev sahibi hafif bir kahkaha atarak elindeki kutuyu açmıştı. İçinden bir sigara alıp yaktı:

— Herif korkudan öleecekti az kalsın. Amma da safmış hal..

Sigarasından derin bir nefes çekip tekrar güldü.

Tam bu sırada, kapı açılmış, hırsız yine odaya giriyordu. Masanın üzerine bıraktığı altın saatle cüzdanı alıp, cebine yerleştirdi. Sonra elini meşhur kutuya doğru uzattı:

— Müsaade ederseniz, dedi, bir sigara da ben yakayım.

Adnan Tahir

Fındıklı Mücellâ B:

22 Aralık tarihli En Son Dakika gazetesinde bir ölümden bahsedilirken «Hakkın rahmetine verildi» deniyor. Böyle demek doğru mudur?

Marko Paşa:

Kızım, bunu «Ne demeli?» mütehassısına sormalıydın. Sen bile zarfın üzerine «Sayın bay Marko Paşa Hazretlerine» diye yazdıktan sonra «Hakkın Rahmetine verildi» niye denmesin? Denir pek âlâ.

★

Çanakkale, C.C.C.:

Mecliste musiki tartışmaları oldu. Sonra bütçe aynen kabul edildi. O halde tartışmadan maksat ne idi dersiniz?

Marko Paşa:

Akordu âyarlamak!

★

Yani Yuvanoğlu, Balıkpazarı:

Marko Paşacığım; şu eğlence yeri lâfını bir türlü anlamıyorum. Herkes eğlenmek için oralara gidiyor ama, hiç de eğlenmiyorlar. Ne diye eğlence yeri diyorlar öyleyse?

Marko Paşa:

Gidenlerin halini seyredenler eğlendiği için!

★

Leylâ D. Bursa:

Siz sakalınızı hiç kesmez misiniz? Keserseniz sağdan mı başlarsınız, yoksa soldan mı?

Marko Paşa:

Elbette keserim ama, ele alıp düşünecek kadarını bırakırım daima. Keserken tam ortadan başlarım. Çünki bunu sormak kimsenin aklına gelmez. Soyadınızı iyi okuyamadım. «Düttürü mü?

★

Ali İncedüşünür, Mersin:

Ah Marko Paşa.. Yıllardır köylüyü şehirliye, şehirliyi köylüye kavuşturmak için uğraşıyoruz. Bu iki unsur hâlâ buluşamadı, karışamadı. Neden dersin?

Marko Paşa:

Gaflet uykusundasın galiba oğul... Köylü ile şehirli çoktan buluştu, kavuştu, karıştı. Görmek istersen bara koş!

★

Mehmet Hınç Diyarbakır:

İstanbulda bir Yeşilay kurumu olduğunu duyar dururuz. Bu Yeşilay kurumu ne yapıyor acaba?

Marko Paşa:

Kurum Başkanı Fahrettin Kerime sorduk. Yılbaşında içilen içkiler için matem tutuyoruz! dedi.

★

Abdi Kalfa, Sivas:

70 yıllık öğretmenim. Geçenlerde merasim yapıldı, bana iki altın dolma kalem verdiler. Acaba İstanbula gelsem mi?

Marko Paşa:

Sakın ha... İstanbuldaki kalemler de — altın değildir ama — hepsi dolmadır!

★

Zeki Batmaz, Tahtakale:

Zeytinyağı fiatlarında istikrar kalmadı. Senede 50 teneke harcamayan vilâyete on bin ton yağ alıyorlar. Ne olacak İstanbul yağcılarının hali sonra?

Marko Paşa:

Bu işleri tertibeden onlar bile olsa, yine sonunda zeytinyağı tüccarı olduklarını gösterip üste çıkacaklar!

★

N. S. E. Kıbrıs:

Bayron [hakikaten Türk düşmanı mı idi?

Marko Paşa:

Zannetmem. Çünkü ismi «Bay» la başlıyor!

Marko Paşa

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

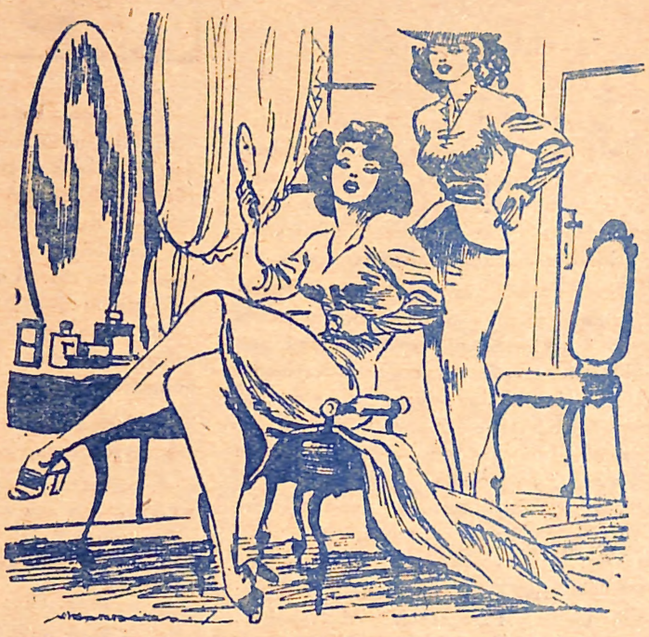

— Kocan horluyor mu?..
— Kim bilir?.. Daha üç gün evvel evlendik, hiç uyumadı ki!

— Kızım, ağır insanlar uzun etek giyer..
— Eh, ben de kilom arttıkça uzatırım!

Denizaltıcının karısı— Korkak!.. Ne suya dalıyorsun? Uçak değil, kamyon geçiyor!

— Karıcığım, arkadaşımı yemeğe getiriyorum.. Hayır, hayır, merak etme.. Tam fırsattır: Hiç iştahı yokmuş!

Meğer Sevmek

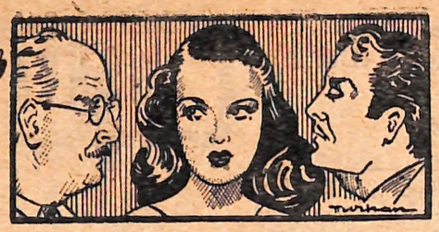

Tefrika No. 12

Yazan : A. H. Reel

Bu mütalâa üzerine Dürdane Hanımefendinin mükâlemenin başladığı andan beri devam eden heyecan ve sinirliliği sona erdi. Faik Bey, yaşlı kadının eline hürmetle olduğu kadar muhabbet ve ihtiramla dolu bir buse kondurarak dışarı çıktı.

Mavişin köşkten uzaklaştırılacağı haberi hemen ertesi gün hizmetciler arasında yayıldı. İlk kaynağın neresi olduğu pek belli değildi ama, söylenti evvelâ Katinanın ağzından işitildiğine göre her halde hanımefendi Farideye bu kararı müjdelemiş, ondan da Rum kadınına sızmıştı. Katina öğle yemeği zamanında mutfağın en kalabalık bir anında küçükten o zamana kadar benliğinde toplanmış hıncı almak istiyormuş gibi alaylı ve hakaretli bir eda ile :

— Maviş, dedi, var siz de bir lâkırdı: Gesti Borun pazarı sür eseğini Niğdede.. Sen de süreceksin eseğini Merzifonda.. Ama var orada çok esek, sakın sen de onlardan biri olma !

Maide hanımdan başka herkes kahkahayı attı. Ahçı Yusuf ağanın göbeği o derece oynadı ki makarnaya dökmek için yağ erittiği tava az kaldı elinden kayıp yere düşüyordu.

Küçük kız, kendisinden başka köşkün bütün halkının bildiği bu karardan mülhem olan bu imalı lâkırdıdan pek bir şey anlamadı ama, hayatında bir değişikliğe delâlet ettiğini sezer gibi oldu.

Merzifon neresiydi ; ilk okulda yurt coğrafyası okurken böyle bir kelime kulağına çalınmıştı. Fakat şimdi pek açık hatırlıyamıyordu. Mektep ve kolej meselesinden de haberi olmadığı için kendi fikri ve muvafakatı alınmadan bir yere sürülmek istendiğine kanaat getirdi. Zaman zaman bıkıp usandığı, hattâ nefret ettiği, hayatı ve istikbali pahasına da olsa kurtulmak istediği bu ev şimdi ona kıymetli ve hoş görünmeğe başlamıştı. Lemi beyin hasta fakat şefkatli yüzü, Kadrinin biraz mağrur ve lâübali fakat sevimli tavırları gözünün önüne geldi. Demek farkında olmadan bunlara kısa bir müddet içinde bağlanmış, ancak böyle avunmuş, teselli bulmuştu.

Gözleri dolu, göğsü ve boğazı hıçkırıklarla boğulacak gibi yerinden fırladı. Maide hanım arkasından koştu. Lâkin o :

— Bırakınız beni.. Bırakınız ! diye bağırdı, mademki beni istemiyorlar ben de burada durmam ! —

O gün akşama kadar yatağından çıkmadı, ağladı, ağzına bir lokma yemek ve su koymadı. Maide hanım, Katinaya fena kızmıştı. Lemi beye ihlamur yapmak için orta kattaki ofis odasına girerken koridorda ona raslayınca :

— Bacak kadar kız senin akranın mı! dedi, Allahın bu hem öksüz, hem yetiminden ne istersin... Hanımefendi onu mektebe gönderecek, okutup adam edecek... Biçare farkında değil.. Ama, kabahat onda mı ? Madem böyle bir karar verilmiş, haber yayılmadan evvel kendisini çağırıp küçüçük kafasına bu işi sindirmek lâzım.. Bu, yapılmadığı için zavallı Maviş beyninden vurulmuşa döndü. Köşkten kovulduğuna hükmetti. Üstelik sen de alay edince...

Katina öteden beri mutadı olan küstah tavırla cevap verdi :

— Haydi vire.. Burada kimse istemez bu kızı.. Sen ona arka çıkarsın.. Mektebe gldezekmiş.. Pansiyonda gidezekmiş bana ne.. Bir parçacık saka yaptımsa ne oldu..

— Ama, buna eşek şakası derler..

— Esek o ki Merzifonda esekler yanında gidiyor !.

Maide hanım bir «Lâhavle» mırıldanarak Ofisten içeriye girdi. Katina da :

— Matofes, bu piç basımızda belâ geldi !

Diyerekten yürüdü, gitti.

Maviş, o gece geç vakte kadar uyumadı. Minimini dımağına güç sığabilen büyük projeler beynini alt üst ediyor, bazen şakaklarını delip dışarı çıkacakmış kadar şişiyor, genişliyordu. Nihayet sabaha karşı bir karara, bir neticeye vardıktan sonra yorgun ve perişan kendinden geçti.

Lemi bey hasta olduğu için onu rahatsız etmek doğru olmıyacaktı. Fakat kendisini ölümden kurtarmak için üstünün başının ıslanması, elinin çizilmesi kadar küçük bile olsa, yine fedakârlığa katlanmış olan Kadriye pekâlâ müracaat ederek bu işin esasını sorup anlıyabilirdi.

Genç adamın, geç kalktığını biliyordu. Erkenden odasına gidemezdi. Onun için on bire doğru yatağından sıyrıldı. Daha evvel giyinip hazırlanmış, muayyen vakti yorganın altında beklemişti. Çatlak aynanın karşısında saçlarına bir iki tarak darbesi vurduktan sonra kapıyı aralık edip dışarıya baktı. Koridorlar tenha idi. Kimseye rasgelmek tehlikesi hemen hemen yok gibi idi. Ayaklarının ucuna basarak yürümeğe koyuldu. Kadrinin dairesinin kapısında küçük bir tereddüt ve heyecan devresi geçirdi. Tam orada Katina ile karşılaşacak olursa kıyametin kopacağı, pilânının alt üst olacağı muhakkaktı. Ama, hakkında esasen hüküm verilmişti. Onun için bu sürülmek işinden daha kötü ne olabilirdi ? Hızla tokmağı çevirdi, kuvvetle kanada dayandı, koşar gibi yürüdü. Kadrinin yatak odasının önünde biraz beklemek zorunda kaldı. Kalbi duracakmış gibi atıyor, nefeslerini ise kesilecekmiş kadar güçlükle alıp veriyordu. Kapıya küçücük orta parmağını büküp hafif iki darbe indirdi. İçeriyi dinledi. Kalınca ve kayıtsız bir ses :

— Giriniz !

Dedi. Maviş içeriye girdiği zaman tam karşısına gelen ağır ipekli bir kumaşla bezenmiş geniş divanın üzerinde Kadriyi kayıtsız ve kaygusuz uzanmış, ağzında sigara, küçük pekinuva köpeğinin kulağındaki pireleri ayıklamakla meşgul buldu. Maviş, Kadrinin başını kaldırıp kapıya bakmak tenezzülünde bulunmadığını görünce olduğu yerde ezilip büzülerek bir sorgu işareti vaziyetinde durakaldı.

Neden sonşa yavaş yavaş göz kapakları kaşlarına doğru yükselen delikanlı kapısında süklüm püklüm bekliyen ürkek gölgenin farkına vardı :

— Hayrola, Maviş, dedi, sen burada ne arıyorsun ?

Kadrinin sesi tıpkı kapıya vurduğu darbeleri takibeden anda olduğu gibi kalın ve sertti. Onun için yavrucağın çekingenliği ve çarpıntısı daha ziyade arttı. Beri taraftan efendisinin memnuniyetsiz hitabından kuşkulanan ve cesaret bulan köpek alnından sarkan ve üst dudaklarından yükselen tüylerin arasından kaydırabildiği bakışlarla ve hafiften hırıldamalarla küçük ziyaretçiyi tehdide koyulmuştu.

Çocukcağız yüzü kıpkırmızı kesilerek, elleri ayakları titriyerek kekeledi :

— Şey efendim.. Affedersiniz, sizden bir şey soracaktım.

— Ne soracaktın bakayım ?..

— Beni Merzifona göndereceksiniz..

— Kim, ben mi ?

— Bilmiyorum.. Katina dün mutfakta alay etti durdu.. Merzifona gidip orada eşekler arasında eşek olacaksın diye..

— Kız, hiç gülecek halim yoktu.. Sen de buna inandın ha..

Köpek hâlâ hırlamakta devam ettiği için Kadri bir aralık onu paylamaya mecbur oldu :

— Aman Tipi.. Sus biraz !.

Maviş, Kadrinin burnunun dibine kadar sokulmasına müsaade ettiği köpeğini azarlıyarak kendisini dinlemek istediğini görünce biraz ferahladı, açıldı :

— Demek bunların hepsi yalan ha, küçük bey !.

Kadri, hafif bir kahkaha attı :

— Eşekler ve eşeklik meselesi yalan kızım.. Yoksa, seni büyük annemin Merzifona mektebe göndereceği benim de kulağıma çalındı.. Burada bomboş dolaşacağına gidip orada okuman daha iyi değil mi ?

(Arkası var)

10.000 kadını
Hayrette bırakan
GARİP BİR PUDRA
TECRÜBESİ

Daha güzel
görünebileceğinizin
Kat'i DELİLİ

BUGÜN bu
TECRÜBEYİ
Yapınız.

Pudracılıkta şayanı hayret son bir keşif.. *Cildi güzelleştiren*, ona güzel bir cazibe ve yeni bir hayat veren unsur . . . donuk ve çirkin bir cildi, gençliğin tabii renklerile süsler. Pudra yağmur'a, Rüzgâr'a ve hatta terleme'ye rağmen bile sabit kalır ve artık parlak burun bırakmaz. Bu cevher (Krema köpüğü) namı altında beratı istihsal edilmiş ve yalnız Tokalon Pudrasında bulunmaktadır.

CİDDEN MÜHİM BİR TEKLİF

Yüzünüzün bir tarafına krema köpüğü sayesinde istihzar edilen Tokalon Pudrasını ve diğer tarafına her hangi bir pudrayı sürünüz. Şayet "Krema köpüklü pudra" ile pudralanmış taraf diğerinden *daha güzel daha taze* ve *daha cazip* görünmezse Tokalon pudranıza verdiğiniz para iade olunacaktır.

AKBABA

PERŞEMBE GÜRLERİ
ÇIKAR, SİYASÎ
MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon : 22129

ABONE

Türkiyenin her tarafı için:
Seneliği 1000, altı aylığı 500,
üç aylığı 250 kuruş.

Yabancı memleketlere:
Seneliği 2000, altı aylığı
1000, üç aylığı 500 kuruş.

17 Ocak, 1946 Perşembe

Sayı : 95

20 Kuruş

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1946 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler :

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos,
1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

1946 İKRAMİYELERİ

adet	ARSA *(İstanbul'da Büyük Yalıda. Ada; 164, Parsel No. 4, 923 m²)*			
1 adet	2000	liralık	= 2000. —	lira
3 „	1000	„	= 3000. —	„
4 „	500	„	= 2000. —	„
10 „	200	„	= 2000. —	„
5 „	100	„	= 2500. —	„
100 „	40	„	= 4000. —	„
150 „	20	„	= 3000. —	„
300 „	10	„	= 3000. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz aynı zamanda talihinizi denemiş olursunuz.

DOKTOR
Fahri Celâl

Sinir, kekemelik ve söyleme kusurları tedavisi

Cağaloğlu, No. 21
Telefon : 20785

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yedirin. Taklitlerinden sakınınız.

Necati ismine dikkat

Bahçekapı : SALİH NECATİ

Ümit Kapısı

Yeni yılın, yazlık ve kışlık bütün masraflarına karşı Millî Piyango. bütün vataşlara açılmış bir ümit kapısıdır.

İKİNCİ CİHAN HARBİ
VE
Türkiye

Yazan : H. Emir Erkilet

İkinci Cihan Harbini doğuran Siyaşî Olayların tahlili bu kıymetli kitapta toplanmıştır.

Dağıtım yeri: İnkılâp Kitabevi.

İYİMSER LE KÖTÜMSER

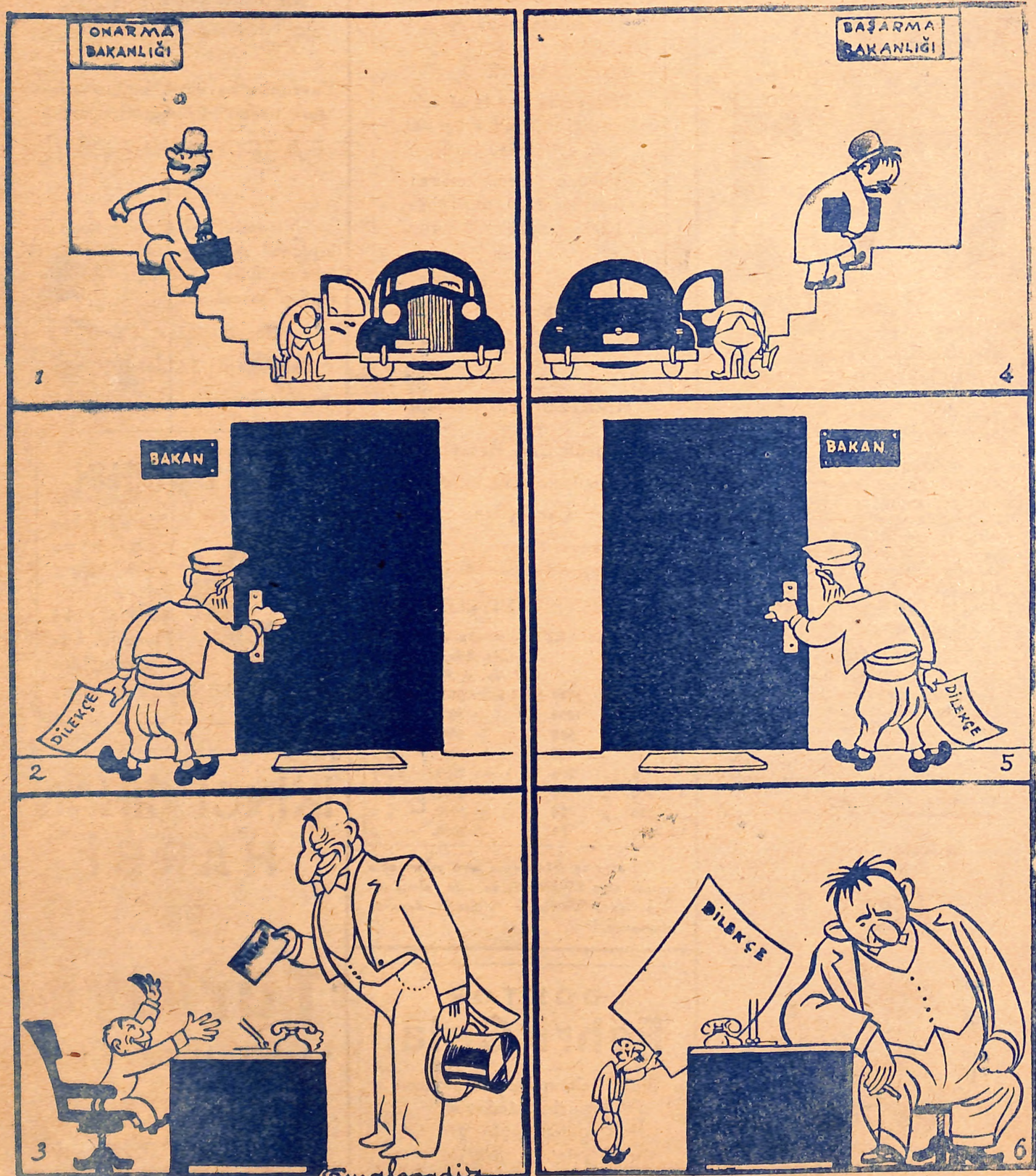

İyimserle Kötümser: Bakan!